

Arabuluculuk Faaliyetleri Kapsamında Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi

Arabuluculuk Faaliyetleri Kapsamında Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesine İlişkin Duyuru
Özel hukuk uyuşmazlıklarına yönelik alternatif uyuş...

Arabuluculuk Faaliyetleri Kapsamında Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi

Tarih: 13 Ocak 2025

Arabuluculuk Faaliyetleri Kapsamında Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesine İlişkin Duyuru

Özel hukuk uyuşmazlıklarına yönelik alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden olan Arabuluculuk faaliyetlerinin usul ve esasları [6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda](#) (6325 sayılı Kanun) düzenlenmiştir.

Arabuluculuk, 6325 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinde "Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen

uyuşmazlık çözüm yöntemini”, Arabulucu ise “Arabuluculuk faaliyetini yürüten ve Bakanlıkça düzenlenen arabulucular siciline kaydedilmiş bulunan gerçek kişiyi” ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Arabulucuya başvuru yolu ihtiyari veya 6325 sayılı Kanun’un 18/A maddesi uyarınca dava şartı olarak uygulanmaktadır.

6325 sayılı Kanun’un “Tarafların aydınlatılması” başlıklı 11 inci maddesi *“Arabulucu, arabuluculuk faaliyetinin başında, tarafları arabuluculuğun esasları, süreci ve sonuçları hakkında gerektiği gibi aydınlatmakla yükümlüdür.”* hükmünü amirdir.

Öte yandan, [6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu](#)’nun (6698 sayılı Kanun) 3 üncü maddesinde veri sorumlusu *“Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi”* ifade etmektedir.

6698 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde ise aydınlatma yükümlülüğü düzenlenmiştir. Aydınlatma yükümlülüğü veri sorumluları için bir yükümlülük olmakla birlikte kişisel verileri işlenen gerçek kişiler (ilgili kişiler) için de bir haktır. **Söz konusu yükümlülük kapsamında asgari olarak; veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, veri işleme amacı, verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği, veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile 6698 sayılı Kanun’un 11 inci maddesinde sayılan diğer hakları konusunda ilgili kişilerin bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır.**

Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi, ilgili kişinin talebine bağlı bir yükümlülük değildir. Ayrıca veri sorumlusu, kişisel veri işlerken ilgili kişinin açık rızasının ya da diğer kişisel veri işleme şartlarından birinin bulunması durumlarının her birinde aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmelidir. Çünkü aydınlatma yükümlülüğü gerek açık rıza gerekse de Kanunda sayılan diğer kişisel veri işleme şartlarından bağımsız olarak her durumda yerine getirilmesi

gereken bir yükümlülüktür. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğinin ispatı da veri sorumlusuna aittir. Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken uyulacak usul ve esaslar "Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ"inde düzenlenmiştir.

Hukuka uygun bir kişisel veri işleme faaliyetinden söz edebilmek için en geç kişisel verilerin elde edilmesi sırasında; kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmemesi halinde ise kişisel verilerin elde edilmesinden itibaren makul bir süre içerisinde, kişisel verilerin ilgili kişi ile iletişim amacıyla kullanılacak olması durumunda, ilk iletişim kurulması esnasında, kişisel verilerin aktarılacak olması halinde, en geç kişisel verilerin ilk kez aktarımının yapılacağı esnada veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişilerce Kanun'un 10'uncu maddesinde sayılan hususlarda ilgili kişilere bilgi verilmesi gerekmektedir.

Arabulucular, 6698 sayılı Kanun'un uygulanması bakımından veri sorumlusu sıfatını haiz olup veri sorumlusunun yükümlülüklerine tabidir. Bununla birlikte, 6325 sayılı Kanun'un arz edilen hükümlerinden anlaşılacağı üzere arabulucunun hizmet sunduğu tarafları aydınlatmakla yükümlü olduğu hususlar ile 6698 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesindeki aydınlatma yükümlülüğünün içermesi gereken hususlar farklılık teşkil etmektedir.

Bu çerçevede, 6325 sayılı Kanun'un 11 inci maddesi uyarınca arabuluculuk faaliyetinin başında arabulucu tarafından arabuluculuğun esasları, süreci ve sonuçları hakkında taraflara bilgi verilmesi 6698 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi düzenlenen aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiği anlamına gelmemekte olup, arabuluculuk faaliyetleri kapsamında işlenen kişisel verilere ilişkin arabulucu tarafından 6698 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesinde sayılan hususlarda ilgili kişilere ayrıca bilgi verilmesi suretiyle aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekmektedir.

Kaynak: KVKK